

ZARZĄDZENIE

Dnia 27 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 27 marca 2025 r.,
w sprawie pisma skazanego **M.E.**,
sygnalizującego konieczność wznowienia z urzędu postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 4 lutego 2004 r., sygn. akt II AKa 550/03,
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 23 września 2003 r., sygn. IV K 20/02,
na podstawie art. 542 § 1 i 3 k.p.k. *a contrario*

zarządził:

- 1. stwierdzić brak podstaw do wszczęcia z urzędu postępowania o wznowienie postępowania;**
- 2. doręczyć odpis zarządzenia skazanemu z pouczeniem o braku zażalenia.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 września 2003 r. w sprawie o sygn. akt IV K 20/02/W, M.E. został skazany za popełnienie przestępstwa określonego w art. 148 § 1 d.k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. na karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, wyrokiem z dnia 4 lutego 2004 r., w sprawie o sygn. akt II AKa 550/03, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymierzoną M.E. karę obniżył do 25 lat pozbawienia wolności, zaś w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 1 marca 2005 r., w sprawie o sygn. akt III KK 249/04 oddalił jako oczywiście bezzasadną kasację wniesioną przez obrońcę skazanego.

W Sądzie Najwyższym dotychczas rozpoznane zostały wnioski obrońców skazanego o wznowienie postępowania w sprawach o sygn. III KO 41/06 – wniosek został oddalony, III KO 76/07- wniosek pozostawiono bez rozpoznania, III KO 36/12 – wniosek został oddalony, V KO 73/22 – nie stwierdzono podstaw do wznowienia i V KO 84/23 – wniosek został oddalony.

Aktualnie do Sądu Najwyższego wpłynął kolejny, szósty już wniosek o wznowienie postępowania sądowego prawomocnie zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 4 lutego 2004 r., w sprawie o sygn. akt II AKa 550/03, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 września 2003 r., sygn. IV K 20/02. W uzasadnieniu tego wniosku skazany podniósł, iż w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 k.p.k., z uwagi na brak zgody sędziego na delegację do sądu okręgowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z uwagi na wskazywaną w treści wniosku o rozważenie wznowienia z urzędu, bezwzględną przyczynę odwoławczą, wskazaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., został on potraktowany jako sygnalizacja podjęcia czynności z urzędu. Pismo to nie stanowi wniosku o wznowienie postępowania w rozumieniu przepisów rozdziału 56 k.p.k., stanowiąc wyłącznie sygnalizację możliwości zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, stanowiącej podstawę do wznowienia z urzędu prawomocnie zakończonego postępowania (zob. postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2021 r., V KZ 39/21).

Tak też zgodnie wskazuje się w orzecznictwie i piśmiennictwie, uznając, iż wznowienie postępowania na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w związku z ujawnieniem się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko z urzędu, nie zaś na wniosek strony (zob. uchwała siedmiu sędziów SN z dnia 7 maja 2005 r., I KZP 5/05). Pismo sygnalizacyjne złożone w trybie art. 9 § 2 k.p.k. nie implikuje więc po stronie sądu, do którego je skierowano, ani prawa, ani obowiązku jego rozpoznania (zob. postanowienie SN z dnia 11 stycznia 2022 r., IV KZ 55/21).

Zatem okoliczności podniesione w przedmiotowym wniosku mogą zostać zweryfikowane jedynie z urzędu. Weryfikacja taka została w niniejszej sprawie dokonana i przyniosła wynik jednoznacznie negatywny, co oznacza, że nie dostrzeżono podstaw do rozważania przez Sąd Najwyższy wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 4 lutego 2004 r., sygn. akt II AKa 550/03, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 września 2003 r., sygn. IV K 20/02.

Zgodnie z treścią art. 542 § 2 k.p.k. postępowanie wznowia się z urzędu tylko w razie ujawnienia się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., przy czym wznowienie postępowania jedynie z powodów określonych w pkt 9-11 może nastąpić tylko na korzyść oskarżonego. Przechodząc do zasygnalizowanej przez skazanego potrzeby wznowienia prawomocnie zakończonego postępowania z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., stwierdzić należy, iż w niniejszej sprawie brak jest podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

Analiza akt przedmiotowej sprawy wskazuje jednoznacznie, że wnioskodawca podnosi wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi brak zgody sędziego na jego delegowanie do orzekania w Sądzie Okręgowym w Gdańsku w czasie rozpoznawania sprawy skazanego M.E. Kwestia ta podnoszona była przez skazanego i jego obrońcę już wielokrotnie w składanych wnioskach, zaś Sąd Najwyższy wnikliwie podnoszoną problematykę rozstrzygnął w postanowieniu z dnia 11 marca 2008 r., sygn. III KO 76/07. W treści tego postanowienia wskazano, że: „Sędzia X.Y. został delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie

Okręgowym Gdańsku, na okres od dnia 15 kwietnia 2002 r. do dnia 14 października 2002 i od dnia 15 października 2002 r. do dnia 14 kwietnia 2003 r. (k. 30 i 31 akt Sądu Najwyższego). W toku rozpoznania sprawy, tj. od daty rozpoczęcia rozprawy (26 czerwca 2002 r.) do chwili wydania wyroku (23 września 2003 r.) sędzia X.Y. był zatem delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Gdańsku". Argumentacja ta została podtrzymana w kolejnych rozstrzygnięciach Sądu Najwyższego (III KO 36/12, V KO 73/22 i V KO 84/23), wydanych na skutek postępowań zainicjowanych wnioskami obrońców skazanego. W poprzednim postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2023 r., w sprawie o sygn. V KO 84/23, ponownie szczegółowo rozważona została kwestia delegacji sędziego do jego orzekania.

W tej sytuacji brak więc podstawy do uznania, że sprawa została rozpoznana przez sąd nienależycie obsadzony, a więc zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza wymieniona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., stanowiąca przesłankę wznowienia postępowania w myśl uregulowania przewidzianego w art. 542 § 3 k.p.k.

Powyższe rozważania zdecydowały o stwierdzeniu braku podstaw do przeprowadzenia z urzędu postępowania o wznowienie zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 4 lutego 2004 r., sygn. akt II AKa 550/03, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 września 2003 r., sygn. IV K 20/02.

W tym stanie rzeczy rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. stało się bezprzedmiotowe.

Podkreślić należy, że stwierdzenie braku sygnalizowanego przez stronę uchybienia nie wymaga wydania w tym przedmiocie orzeczenia i wystarczającym jest poinformowanie strony o niestwierdzeniu podstaw do wznowienia postępowania z urzędu (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05). Z uwagi jednak na charakter pisma procesowego, w ramach którego dokonano sygnalizacji, za celowe uznano podjęcie przedmiotowej decyzji w formie niezaskarżalnego zarządzenia.

[wb]

[a.]